

Iskanje vodnega vira kot neskončna Buridanova dilema

Bodo letošnje avgustovske poplave in nedavni odstop resornega ministra dolgoletne tegobe z iskanjem dodatnega vodnega vira za slovensko Istro še poslabšale?

Slovenija v 32 letih samostojnosti še ni našla rešitve za oskrbo slovenske Istre s pitno vodo tudi v sušnih mesecih. Kljub številnim študijam in načrtom, ki so se pojavljali na mizah različnih vlad in ministrov, se vsak načrtovani projekt nikoli ni uresničil in lani poleti smo prišli do točke, ko je bilo treba pitno vodo v slovensko Istro prevažati s cisternami. Da ima zgodba glede iskanja vodnega vira za obalo res že zelo dolgo brado, zna povedati tudi gradbeni inženir **dr. Uroš Krajnc**, ki se že vse življenje ukvarja z vodami, s problematiko vodnega vira za obalo pa že več kot 20 let. Z njim smo se pogovarjali o številnih neuresničenihih projektih in zamujenih priložnostih, katerim so botrovala bodisi politika bodisi civilne iniciative in drugi interesi. »Da je poleti vode v Rižani premalo, je znano že dolgo. V tem času so se izvedli že nekateri ukrepi, da se ob poletni konici, ko je zaradi turizma bistveno povečana poraba vode na obali, ta potreba nekako pokrije. Eden od takih večjih ukrepov se je zgodil še v času nekdanje Jugoslavije, ko smo se začeli povezovati s Hrvaško, od koder še sedaj dobivamo poleti precej vode. Portorož in Piran tako denimo poleti pijeta vodo s Hrvaške. Zaradi razvoja turizma v Istri pa se na to rešitev ne bomo več mogli zanašati, saj bodo to vodo porabili za svoje potrebe. To sodelovanje, ki je nekoč temeljilo na medrepubliški pogodbi, danes pa je povsem komercialne narave, je zato dolgoročno vprašljivo,« opozarja Krajnc, ki meni, da je **nujno nadaljevati z aktivnostmi za izgradnjo strateškega vodnega vira**, ki bi dolgoročno rešil oskrbo v regiji.

PRI ISKANJU VODNEGA VIRA JE KLJUČNA POLITIČNA VOLJA

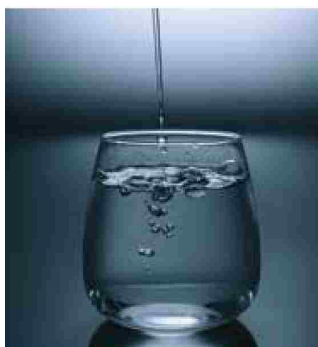
Kot pojasnjuje Krajnc, je bil poleg povezave s Hrvati, drugi večji ukrep povezovanje s Kraškimi vodovodom, od katerega **Rižanski vodovod Koper (RVK)** dobiva dodate

ne količine vode predvsem v poletnih mesecih. »Leta 2002 sem se začel vključevati v problem oskrbe slovenske Istre s pitno vodo. Prek resornega ministrstva sem bil povabljen, da preverim takratnih več možnih variant. Sam namreč nisem sodeloval pri nobeni in sem bil zato neobremenjen in nepristranski. Izdelali smo študijo, kjer smo med več variantami predlagali, da bi se na potoku **Padež**, pritoku Reke Reke, naredila akumulacija, ki bi zadoščala za dolgoročne potrebe obale s pitno vodo,« se spominja sogovornik, ki je prepričan, da je pri iskanju dodatnega vodnega vira ključna predvsem politična volja. O tem priča tudi klavrnji zaključek projekta Padež.

»Leta 2005 je bila naročena dokumentacija za nadaljevanje tega projekta v smislu prostorskega planiranja in tehničnih rešitev. Naloga bi se morala končati z grad-

benim dovoljenjem, vendar je ministrstvo proti koncu projekta ta projekt prekinilo. Da nismo bili krivi izvajalci, priča dejstvo, da so nam plačali celo kazni, ker so prekinili pogodbo in so aktivnosti zamrle. Glavni argument je bil, da si stroka ni bila enotna, mislim pa, da je bil pravi razlog to, da se je denar, ki je bil tedaj predviden za vodooskrbo obale, usmeril v vodooskrbo Prekmurja,« se spominja Krajnc, ki ob tem pohvali aktivno vlogo **Rižanskega vodovoda Koper**, ki si ves čas prizadeva najti rešitev. »Naročili so tudi nadaljevanje študije, ki je pokazala, da bi bila Suhorica bolj primerna kot Padež. **Suhorica** je bila namreč že zelo dolgo predvidena za akumulacijo, vendar so vrednote neokrnjene narave prevladale nad potrebo po pitni vodi,« našteva rešitve, ki se skozi leta iz takih in drugačnih razlogov nikoli niso uspele uresničiti. Ob tem spomni tudi na idejo, da bi se povečala za-

jetja podtalnice **Brestovica**, ki jo koristi Kraški vodovod. »Projekt je tedaj podprlo tudi ministrstvo, imeli so zagotovljeno sofinanciranje Evropske unije, vendar se je tudi ta projekt sredi aktivnosti zaključil, ker se občine udeleženke niso uspele med sabo dogovoriti o stroških investicije, vzdrževanja in podobno,« pojasnjuje sogovornik

in ob tem spomni tudi na eno od možnih rešitev – **desalinizacijo morja**.

BO AKUMULACIJE KUBED VENDARLE URESNIČENA?

Krajnc spomni, kako je lanska katastrofalna suša pokazala zobe, da je bilo treba pitno vodo v slovensko Istro dovažati s cisternami. Ta trenutek je očitno znova spomnil odločevalce, da bo treba nekaj ukreniti. »Zdaj je naročena študija z ozkim naborom variant: akumulacijo Kubed na Rižani, obstoječo akumulacijo Klivnik in Mola, zajetjem Malni in zajetjem Brestanica. V fazi izdelave je dokumentacija, ki bi morala biti gotova v roku enega leta,« nekoliko bolj optimistično dodaja sogovornik, ki meni, da bi bil projekt Kubed lahko uresničen v petih ali šestih letih. Po njegovem mnenju je prednost akumulacije Kubed ta, da se nahaja v Mestni

Rižanski vodovod, ki je bil zgrajen leta 1935, ostaja edini vodni vir za območje slovenske Istre. Čeprav se je že leta 1960 izkazalo, da vir Rižana ne zadoštuje več za vse potrebe po pitni vodi, se alternativna rešitev do danes še ni našla.

**ANDREJA
ČMAJ FAKIN**

občini Koper, saj ocenjuje, da bi bilo z lokalnim prebivalstvom, ki se zaveda resnosti problema in nujnosti ureditve dodatnega vodnega vira, lažje najti konsenz.

V vsakem primeru pa bo na koncu država tista, ki bo morala sprejeti končno odločitev. Upamo lahko le, da letošnje katastrofalne avgustovske poplave niso zabrisale sliko lanske suše. Dejstvo, da smo v začetku meseca ostali še brez resornega ministra Uroša Brežana, pa zagotovo ne bo olajšalo procesa iskanja vodnega vira ali prispevalo k učinkoviti rešitvi.